

2

D

optati

hinc omnes de

um

sur in

quorum alle

ut in ore eorum om

ni

um

nia ut novum sanctificationis su

ov

nicht im Akt

10
10

U. g. 17, 9

IN NOMINE JESU!
Dissertatio Philosophica,

DE

HIBERNACULIS

HIRUNDINUM

Quam

Consensu incluti Ordinis Sophici
in Almâ Lipsiensi,

SUB PRÆSIDIO

VIRI

EXCELLENTISSIMI ATQVE CLARISSIMI

DN. M. JACOBI THOMASII,

Philippææ Dialectices Professoris celeberrimi, Col-
legii Principum Minoris Collegiati Dignissimi, Præceptoris & Patroni
sui ætatem devenerandi,

Publicæ ventilationi subjicit

CHRISTIANUS SCHMIDICHEN,

Sittâ-Lufatus

MAGISTERII Candidatus,

A. & R.

ad diem 4. Decembris

ANNO

Partæ Salutis

M. DC. LVIII.

LIPSIAE,

LITERIS CHRISTIANI MICHAELIS.

IN NOMINE JESU
Dissertatio Philosophica

HIBERNICUM
HIRUNDINUM

Conspectus in duobus Ordinibus Socraticis
in Arithmetica

EXTRACTISSIMA ARITHMETICA
DN. M. JACOBI THOMASII

CHRISTIANUS HEBERICHEN

ut
tic
ph
ot
a'
al

fa
ne
lib
&
&
&
V
de
ru
Ph
&
m
ru
Pi
an

§. I.

Utrahi per hibernos menses conspectui nostro *hirundines*, etiam pueri sciunt; quòd abeant, quæ item abeundi, commorandi, redeundi illis sit ratio, non perinde notum est. Quare facere nos rem *Propositiõ*, his temporibus non incongruam arbitrati sumus, si in earum *hibernacula* inquireremus; ac præterea utilem ad alia studiorum genera, quòd ex illâ commemoratione exstrui posse videremus pulcherrimas commonefactiones plussculas. Et ita dissertationis hujus duæ se nobis partes sponte obtulerunt: *Theoretica* una, & ea quidem Physicæ Speculationis; *Partitiõ*, a' tera *Practica*, quæ prioris usum in varias diffundet disciplinas alias.

§. 2. Operæ verò pretium est, sub unum conspectum ponere *Scriptores* statim præcipuos auctorum, quibus in hoc negotio usi sumus, locos, *de hoc ar-*
gumento.
 lib. II. *tey.* v. 186. & ibi *Riccus*; *Aristot.* VIII. *Hist. animal.* 12. & 16.
 & i. *Nicom.* 7. ibiq; *Eustratius*; *Plinius* II. *Hist. mund.* 47. & X. 24.
 & XVIII. 26. *Alianus* I. de nat. animal. §2 *Martialis* V. *Epigr.* 68.
 & ibi *Raderns* fol. 415. 416. *Claudianus* I. in *Eutrop.* v. 117. 118. & ibi
Barthius p. 1296. seqq. ed. recentiss. *Isidorus* XII. orig. fol. 308. ed.
Vulcan. *Georgius Pissides* Κορυμφ. v. 1295. seqq. *Barthol. Anglic.* XII.
 de propriet. rer. c. 21. *Alcianus* Emblem. 100. & ibi *Minos. Luthe-*
rus in c. 1. *Gen.* f. 12. & *Fischl.* c. 49. f. 365. *Mich. Neander* part. 1.
Phys. p. 432. & in *Patrum sententiis catechesi græcol. adjectis* p. 241.
 & *Theol. Christianæ* p. 700. (eadem his tribus locis iisdem verbis
 memorans:) *Olavus Magnus* de gentib. *Septentr.* lib. XIX. c. de *Hir-*
rundinibus p. 385. *Gasp. Heldelinus* in *Encom. Ciconiæ* p. 103. 104.
Pierius lib. XXII. *Hierogl.* c. de *Hirundine.* *Franzius* parte II. *Hist.*
animal. c. 21. *Hier. Elverus* c. 76. *Deambul. Vern.* p. 141. 142. *Bodi-*

nu Theat. Nat. p. 363. 364. 365. Gerhardus Tom. VIII. loc. Theolog. tract. de Resurrect. n. 32. p. 1067. *Herr. Ranovius* Calendar. sub Martio p. 44. *Schwenckfeld* Theriotroph. Siles. p. 286. 287. *Heidfeld.* Sphing. c. 6. p. 161. edit. A. 1631. *Martin.* Zeill. Cent. II. Epist. 82. *Job. Henr. Ursinus* Analect. sac. lib. III. c. 6. seqq.

PARS THEORETICA.

Hirundi- **§. 3.** Initio videndum est de tempore; quò discedere incipiant. *des quando* hirundines: Aristoteles, generatim de avibus frigora fugientibus sic *discedant?* pronunciat: *Post autumnale æquinoctium ex Ponto, locisque frigidis fugiunt hyemem futuram; post verum autem ab æstivis metu æstium redeunt in frigida.*

§. 4. Hoc ipsum speciatim ad hirundines quoque pertinere, nemo ignorat. Itaque jam *autumno*, jam *post æstatis ac Muscarum interitum*, jam *sub æquinoctium autumnale* ait, eas abire, *Bodinus: æquinoctii autumnalis tempore*. *Raderus: post principium autumnum*. *Olaus: Arcturo oriente Plinius; idem alibi hibernis mensibus; adveniente hyeme Minos.* Si Mensem ipsum audire placet, *Augustum* nominat *Ranzovius; Schwenckfeld Septembrem.* Hoc quidem anno eas d. 13. & 14. Septemb. apud nos evanuisse, observatum est.

Quare? **§. 5.** Ex hac temporis notatione facile causam æstimare licet discessionis. Fugiunt enim inimicum sibi anni tempus. In Naturæ consilium eleganter inquirat *Bodinus* his verbis: *Cum hominum alimentis omnino inutiles sint, nec cibum hyeme reperire, nec avium rapacem cibo inservire queant, (omnes enim incredibili celeritate prætervolant) post æstatis ac muscarum interitum, officio, quod illis à Conditore præscriptum erat, persunte, ne post æquinoctium autumnale flantibus Coris intereant, ad oras maritimas gregatim feruntur. Et postea: Ob id hirundines sub æquinoctium autumnale discedunt, ne spirantibus Coris, qui sole Scorpionem subeunte flare incipiunt, ab imbribus frigidis pereant, id enim certissimam experientiam cognitum est, nec ulla vivens comperta.*

Quo? **§. 6.** Difficilior est quæstio quò discedant? Distinguit hinc Aristoteles. *Eas enim quæ propè absunt à tepidioribus locis, eo transvolant; quæ procul, in latebras se abdere: οἱ μὲν πλησίον ὄντες (τῶν ἰσθμῶν) οὐδέ τι φοβῶνται, ἀλλ' αὖτ' ἀπομένοντες, ἀσπίνας καὶ χαλιβάδες, ἀπηχῶσιν ἐν αἰῶνι, οἱ δὲ πορρωτέρω ὄντες τῶν τοιούτων, ἐν ἰσθμοῖς αἰῶνι, ἀπὸ κρυψῶν ἐκέρχονται.*

§. 7. Se-

§. 7. Sequitur statim: ἤδη γὰρ ὁμιλίῃ εἰσι πολλάι χελιδόνες ἐν ἀγγύοις ἐπι-
λαλέουσιν πάντως. Vertit Gaza: Jam enim vise sunt multe hirundines in
angustis convallium nude atq; omnino deplumes. Ἄγγυα exposuit angu-
stias convallium, quod & Hadr. Junius in Lexico observat. Sed for-
tasse legit ἀγγύα, quod Casaubonus etiam mavult: ἄγγυον enim
vallis est. Quod autem ἐπιλαλέουσιν pluribus verbis nudas atque deplu-
mes interpretatus est, vix dubium quin è Plinio stylum mutuatus
fuerit.

§. 8. Sicuti Plinium credas ex Aristotele promptissime. Sed dic- cum Pl. nōt-
tincte Aristoteles, alias in loca tepida, si vicina sint, peregrinari, ce- no collatus.
terras occultari. Confusa hæc sunt apud Plinium: Abeunt & hirun-
dines hybernis mensibus. Sed in vicina abeunt, apricos secuta montium
recessus, inventæq; jam ibi sunt nude deplumes. Similis confusio in
his Schwenckfeldii: Ad Arcturi ortum in loca vicina tepidiora sece-
dunt, & in angustis montium recessibus se condunt. Rectius Elverus at-
que Franzius, qui hæc cum Aristotele distinguunt. In locum Plinii
infra §. 20. plurâ inquiremus.

§. 9. Omnino ad hirundines applicanda pulcherrima Philoso-
phi similitudo: ut hominum alii domicilia hyeme mutant. (τὰς οἰκίας τῶ
χειμῶνος μεταβάλλουσιν, minus rectè Gaza: Domicilia hyeme repetunt,
alii, qui ampliores provincias tenent, a statem quidem in frigidioribus,
hyemem in tepidioribus agunt: sic & brutorum, quæ mutare sedes pos-
sunt, alia in ipsis consuetis regionibus subsidia inveniunt, alia abeunt
peregræ.

§. 10. Abeunt ergo quædam hirundines in terras calidas, nem- alie in ter-
pe ex illis regionibus, unde non plurimum itineris sit conficien- ras calidas
dum. Nam in Epigrammate Archæ lib. I. Anthol. c. 87. sic φιλο- avolant.
σοργίας, ubi hirundo

εἰς αὐτὴν νόστον διπλομένην
totam terram atque insulas volando pervagata proponitur, poetiam
hyberbolen nemo non videt. Maria tamen eam transvolare Ildo-
rus & Bartholomæus Anglicus scribunt.

§. 11. Nec videtur Jeremias c. 8. v. 7. aliud indicare, judicio pl.
Rev. Urfini, cum hirundinem inter eas recensuit aves, quas longin-
qua petere extra dubietatis aleam est. Nec diversam ob cau-
sam ἐπιπύρι, c. hospes vel peregrina audit in epigrammate ἐπιπύρι, quod
est

est ultimum c. 60. lib. 1. Anthol. quàm quia terras terris mutare didicit.

§. 12. Anacreon ad Nilum vel Memphin hybernare facit hircinam his versiculis. *εις χελιδόνα :*

*χελιδὼν δ' ἴσ' ἀφαιεῖς
ἢ Νεῖλοσ ἢ πρὶ μέμφου*

Quò pertinet, quòd nonnulli in Africam convolare putant apud Brodæum ad l. c. Anthol. fol. m. 126. nisi quòd hæc de aliis, quàm nostrarum regionum hircinibus interpretanda veniunt. Quo modo & Radero fides constet, qui eas auctoritate Plinii ex Africâ mare transeuntes apperente vere ad nos advolare tradit.

§. 13. Fuit ante annos viginti (Ursino adnotante) qui edito commentariolo seriò visus est affirmare, *Hirundines abvolare in Indiam*, argumento lepidæ Historiæ, quæ sic habet: Monachus quidam in cellâ suâ hospitem habebat hircinam per aliquot annos. Cùm sub hiemem semper abvolaret, incidit ei cogitatio, explorare ne possit, quo se interim deportaret? Schedulam captæ pedi affixit, in quâ scripserat: *Ubi hyemasti?* Redux aliam proximo vere retulit, in quâ hæc legebatur: *In Indiâ in domo Satoris.* Rem ita gestam deserabat testis *ἔκ Διὸς δέλιαν.*

*aliæ occu-
bantur.*

§. 14. Sed nostras hircinæ, h. e. qui in Germaniâ & vicinis locis sunt, ad Indos volare, credat, cui libitum est. Latibula eas quærere, in quibus quæsi moruæ hyemem totam transigant, tot testimonis compertum est, ut hiscere contrâ non liceat. Atque de his exaudiendus Heidefeldius & apud Heidefeldinum innominatus auctor, qui sub hyemem avolare hircinæ (in calidas regiones) negant. Eustratius latibulum earum in genere *πυροβουροσ ὑποκρίματα* vocat.

§. 15. Fallitur Bodinus, qui omnibus istis, etiam quæ in Galliâ sunt, unicum perfugium sub rupibus Mari Baltico, imminentibus dare videtur. Nam & multa sunt latibulorum genera nec probabile est, Gallicas præsertim hircinæ, cùm domi latere possint, tantum iter suscipere.

§. 16. Possumus dare auctores idoneos, quæ eas in nidis suis, in cavernis ædium, turrium, arborum, montium, vallium, petrarum, quin littorum quoque, & quòd mireris, ipso aquarum fundo, hibernare adstruant.

§. 17. In

§. 17. In nidis inquam, aut certè intrà ædificia restitant quædam. *In nidis fili:*
Georgius Major teste B. Gerardo refert, se Witebergæ in templo *aut domi-*
arcis sub vetustâ quâdam tabulâ (Franzius habet, in nidis) tempore *bis.*
hyemis conglobatam hirundinum congeriem invenisse. Apud Ne-
andrum D. Huckel Spiræ in ædibus Soceri Walsburgii narratur, re-
perisse ingentem hirundinum globum. Anonymus apud Heldeli-
nam: *comperi, inquit, latere hyeme Hirundines in nido suo tanquam*
mortuas. In nidis etiam Riccius, Elverus, Heidfeldius relinquunt, in-
turrium foraminibus Urfinus.

§. 18. Singulare quid Martialis narrat, abeuntibus cæteris in
nido unicam remansisse: sed eandem postea altero vere à redeun-
tibus malè exceptam periisse.

Hibernos spererent solito cum more recessus
Aithides, in nidis una remansit avis.
De prendere nefas ad tempora verna reversa,
Et profugam volucres diripuere sue.
Serò dedit penas: discerpi noxia mater
Debuerat, sed tunc, cum laceravit Ilym.

§. 19. Alia in cavis arborum occultantur. Claudianus:

Arboris immoritur trunco brumalis hirundo.

In cavis
arborum

Pisides oppidò eleganter:

Καὶ δένδρον εὐεὶν ὀκλίαν τεχνάσεται
Καὶ σπινθηρῶνται συνθεῖσα τῷ ἔθλῳ.

Albertus, Elvero citatus, observavit, quod hirundines brumali tem-
pore in plantis quibusdam concavis se abdiderint, atq; hoc dicit
accidisse in superioris Germaniæ quâdam sylvâ, ubi incisa quercus
putrida inventa sit plena hirundinibus. Similia apud Raderum fide
Augustini Niphi, Franzium, Heldelinum, Ranzovium legas.

§. 20. De angustiis convallium locum Philosophi supra §. 8. ex- *vallium;*
hibuimus. Quem si respexit, ut credibile est, Plinius, cur *τὰ ἀγχεῖα*
apricos montium recessus reddiderit, ignoramus: Chiffetianus (*Plinii lo-*
apud Dalechampii codex pro apricos habet *Africo*. Quod de ven- *cus excuti-*
to exponendum videatur. Sed is apud Aristotelem nullus hoc lo- *tur.*)
co. *Apertos, vel oportos* recessus si legamus, facile cum eo Plinium re-
ducemus in gratiam. Sic enim vallium cava intelligere licebit.

§. 21. Et quis credat, hâc anni tempestate aprica sectari hiru-
dinem,

dinem, & non potiùs ab aspectu cœli defensos locos? Quales profectò sunt omnes illi, in quibus eam occultare se exploratum est. Rectè Franzius, alia Plinii verba dum sua facit, hoc omittit: *Quædam*, inquit, *in montes aliquos propinquos recedunt & latent, reperiunturq; implumes & nuda in petris & angustiis convallium.* Nam in altis montibus abdere se avem nostram, etiam Ranzovio credimus. Sed hic non aprica nominare oportet, verùm cum Urfino *foramina montium.* Qui & huc accommodat illud Gregorii Nazianzeni Carm. de vitæ vanit. ab se versum:

O si pura Columba forem, si tristis hirundo!

Tot varia infida fugerem discrimina lucis

Atq; inter cava quadrupedum, nemorosa ferarum.

Hoc avi colerem, quodcumq; est.

Petrarum; S. 22. *Quædam* ait Franzius, sese occultant in locis saxosis. Bodinus ad oras maritimas gregatim ferri: ac subaltissimis rupibus ac promontoriis mari imminentibus delitescere asserit. Maris enim Baltici piscatores & accolis cum succinum sub rupibus legerent, hirundinum cumulos deprehendisse. Sub littoribus abscondi, apud Neandrum legas; in fluminum ripis apud Elverum,

In aquis; S. 23. In ipsam aquæ profunditatem demitti quasdam, miraculi speciem habet. Quare & Neander & Barthius admodum dubitanter hoc commemorant, Bodinus autem planè fieri posse negat. Sed hujus ratio postea examinabitur. Hic tantum cum labimus experientias, quibus tam multis, tam proborum hominum, tam accuratè circumstantias addentibus, contradicere temerarium sit.

S. 24. Ac primò Bodinus ipse & Neander atq; Barthius prodeant, & quid audiverint, aperiant nobis: *Enère nonnulli qui renunciarunt, Hirundines fundè ipsam maris petere, atq; illic obdormire.* Bodinus. *Alii exempla etiam recitant, quod in globis collecta in profundæ aquarum se dejiciant, aut sub littoribus abscondant mortua usq; ad tempus verum, quo reviviscant denudò.* Ac pueri etiamnum audivimus recitari, ut verum ac omninò certum, piscatoribus compertum, ac singulis annis observatum, quod in autumnò propè oppidum Beske, in finibus Marchiæ situm, quod olim paruit Dominis Soravienibus, Baronibus à Biberstein, in stagnum quoddam profundum se dimittant conglomeratæ ex arboribus delapsæ, quæ ad stagnum illud excreverant. Ac inde extrahantur

bantur sæpè tempore hyberno in magno numero à Piscatoribus, sed in-
vitis, ut qui magno studio declinent eum locum, ubi cubare solent, pro-
pterea, quod ibi pisces sint nulli, nec ulli ibidem cupiantur: resurgant au-
tem inde ac prodeant tempore verno, non gregatim, sed sigillatim una post
alianam. Atq; hæc sic quidem referebantur passim. Ac nuper admodum vi-
rum senem audivimus, qui eadem nobis de eodem stagno, ut verum, com-
memorabat, Neander. A nostrorum hominum nonnullis narrari me-
mini, formas induere nescio quales Pisculorum, ita in ripis fluminum,
usq; ad spirantem Favonium delitescere: Eo ver revehente se usum rursus
implumescere, & avium se choro velut postliminio restituere. Alii flu-
mina quidem subire persuasum habent, sed in iis tuberculi quodam vela-
mine obvelatus latere, uligine obrutas, & in latebras ripestres correpero
quam profundissimas, Barthius.

§. 25. His jam accedant testes alii. Lutherus: Hoc miraculum
de hirundinibus usq; notum est, quod hirundines in aquis per hyemem
mortuæ jacent, & sub æstatem reviviscunt. Franzius: Quædam circa
maria se submergunt. Olavus Magnus. In Septentrionalibus aquis sæ-
pius casu piscatoris extrahuntur hirundines in modum conglomerate
masse: quæ ore ad os, & alâ ad alam & pede ad pedem post principium
autumni sese inter cannas descensura colligantur. Notatum est, eas eo
tempore suavissimo completo cantu taliter descendere. Schvencckfelt,
cùm Olavum citasset, Idem, inquit, Piscatores in Borussia observarunt,
extrahentes hirundinum copiam. Similia de hirundinibus in Polonia
ex Hermete Politico Julii Belli profert Zeillerus. Ranzovius: Nostræ
Piscatores sæpius per hiemem retibus extrahunt hirundines in globum
complicatas, quarum singula gramen in rostro tenent.

§. 26. Sed cùm varia sint hirundinum genera (memorantur *An omnia*
enim *domestica, agrestes, riparia & muraria*) quæri potest, omnibus-
omnibus la-
ne quælibet latibula, an certa certis conveniant? Equidem eandem
ferè esse omnium naturam tum accessu, tum discessu Bodinus as-
serit. Sed ab eo jam §. 15. diffensimus, unicum tantum univërso hi-
rundinum generi per fugium concedente. Unde locus relinquatur
disquisitioni ulteriori.

§. 27. Enim verò quotquot in ipsis domibus hibernare depre-
henduntur, *domesticas* aut *agrestes* esse vix dubitem: solas, haud fa-
cilè dixerim. Sic & *Murarias* in cavernis murorum aut scopulo-
rum;

B

rum;

rum; riparius in ripis aut aquis libentissimè occultari, probabile est. De ripariâ difertè Schvven ckfelt: *Hyberno tempore in ripis latet fluminum, lacuum, paludum, & in liitoribus ac scopulis maris. Unde accidit, ut piscatores interdum ita inter se junctas ex aquis extrahant.* An autem omnes, quæ ex aquis extrahuntur, ripariæ sint, optimè expediant *deoblatay.* Tacent hâc de re ii, quos consulimus, scriptores: nos

in expone.
quales sint §. 28. Proximum est ut videamus, quales degant in illis latibus in latibus? *lis. Mutuis complexibus coherentes* Bodinus facit. Pifidæ hoc est *ovis ed. 24.* Concinunt magno numero scriptores alii, quos hæcenus descripsimus, è quibus præcipuè conglobandi modum Olaus expressit.

obvelata; §. 29. Non dubium, hâc constipatione hirundinum id quæri à naturâ, ut eò meliùs à frigore muniantur. Quare & de velamine illis prospectum est. Vide iocum Barthii supra §. 24. Et Heldelinus eas, quæ in cavas se ad mare supites condunt, *foliis aridis, muscoq; oblectas* latere scribit.

an ova secum habent? §. 30. Nec tamen omnes conglobantur. Sunt enim excipiendæ ex, quas §. 17. & 18. in nidis romanere testatum fecimus. Et ad has illud item pertineat, quod anonymus apud Heldelinum narrat: *Totam hyemem habent secum recentia ova.* Cujus tamen rei fides sit apud auctorem.

quædam deplumes; §. 31. Porro in convallibus deplumes quasdam hirundines re-
pertas esse, scribit Aristoteles. Sed Bodinus in eo falli eum ait, si hoc modo vivere putaverit. Nimirum hæc tales pro mortuis habentur à Bodino, quæ spirantibus Coris perierint ab imbribus frigidis. Putes etiam à ratione postulari, ne avis, quæ per hyemem servanda sit, plumis exuatur. Jam & illæ, quæ apud Neandrum in ædibus re-
per-
tæ, quæ item apud Olaum aquis extractæ sunt, delatæ in vaporarium, non revixerunt modò, sed & volare cœperunt: ut certum sit, deplumes non fuisse.

§. 32. Statuamus ergò, non omnes certè pennis nudari. Neque tamen satis causæ est, cur quasdam, quæ redire debeant, deplumari negemus. Nam & cuculum Neander affirmat, hiberno tempore in cavâ falicis arbore nudum reperiri, ac reviviscere admotum fornaci: Turturem quoque pennas amittere, Plinius autor est: & de hirundine

dine implumi, præter Aristotelom, testes habemus alios. Omitto Plinium. Claudianus:

--- gelidis plumâ labente pruinis

Arboris immoritur trunco brumalis Hirundo.

Pisides: *Και της αλεγεινῆς ἐκιδδύουσαι οὐρανῷ.*

Ursinus: *Hirundines renatis plumis & pennis redeunt vocales.*
Et hoc videtur opinionem quorundam adjuvisse, qui crederent, hirundines in nescio quod pisciculorum genus mutari, ut è Barthio referebamus supra.

§. 33. Peculiare est, quod Ranzovius narrat de Hirundinibus, *quedam* quas Cimbrici piscatores extrahunt, singulas gramen rostris tenere. *ore gramen* Cujus autem generis, inquit, id gramen sit, summâ diligentia inquitentes. *ram ipse.* & per alios inquiri curabo. Non enim dubito, quin illud sit peculiaris cujusdam efficacie ac virtutis, ipsi à natura indita.

§. 34. Nunc *quam vitam* in latibulis suis vivant hirundines, *in-vivere eas* vivamus. Non enim mortuas esse, (si proprie loquamur,) argu- *probat.* mento est, quòd hypocausto calido illarum, manifestas vitæ actiones edunt, ut à Majore & Neandro proditum est: ab Olao item & Ranzovio, qui addunt tamen, sic restitutas, ob immaturam accelerationem non durare.

§. 35. Sanè eisdem esse redeuntibus, sive corpus, sive animam respicias, doceri potest. De corpore Franzium audiamus: *Aliqui sunt, qui hirundinibus rubra fila alligant.* Et si autem *per totam hyemen non conspiciantur ista hirundines,* tamen sub initium veris redibant, & habebant illud ipsum filum rubrum. Et hinc etiam de animâ rem persuadeas. Nam, si eadem corpora, etiam easdem animas referunt. Animarum enim *μεταγγισμός* diu à christianè philosophantibus explosus est.

§. 36. Sed & de animâ sigillatim inde probes, quia cum redeunt, veterem nidum quælibet repetit. Retinuit ergò ejus speciem in memoriâ (memoriam illis ob hoc tribuit Claudianus, Mamertus lib. 1. de statu animæ c. 21.) Quod non esset, si novam animam afferret. Solet enim eodem memoriæ argumento probari, animal per omnem ætatem, et si forte partes materiales sint in perpetuo fluxu, idem numero manere. Vide Zabara ell. c. 13. de accret. p. 793.

§. 37. Quare & Bodinus hæc ratione inter alias premit errorem *non veri &*

*alia rena-
sci.*

putantium, mori veteres hirundines, ex earum verò reliquijs pro-
gnasci quotannis novas. *Non desuerunt, inquit, qui hirundines omnes
in mari perire arbitrantur, & ex earum cadaveribus in littus ejellias
alia renasci. Quod quia quotannis accideret, latere posset neminem.
Præterea qui fieri posset, ut majorum domos ac nidos tot peragratis re-
gionibus repeterent, si in littoribus nascerentur? aut cur ovis exclusis
genus propagarent? Male idem Bodinus p. 409. hanc hirundinum
memoriam cum reminiscentiâ confundit.*

*Solvuntur
duo dubia:*

§. 38. Sed de vitâ hirundinum, earum præcipuè, quæ sub aquis
degunt, duæ se offerunt dubitationes. Nam & sub eo elemento re-
spirandi facultatem intercludi necesse est: neq; ibi à frigore satis tu-
ta videantur.

*primum,
quia forte
frigore per-
eunt:*

§. 39. Verùm salva res est. Prius de frigore dicemus. Certum est,
hanc ipsam ob causam subducere se à publico hirundines, quòd
tenerior sit earum natura, quàm quæ cæli nostri hiberni inclemen-
tiam ferre possit. Itaq; loca, ubi ferventur, convenientem habere
temporis gradum oportet. Ac talia esse cavernas ædium, petrarum,
montium, atq; similes, nemo dubitat.

*quod nega-
tur.*

§. 40. De oris maritimis Bodinus sic disserit: *si in maritimis lo-
cis aliquandiu consederis, senties ea loca semper ab astu maris tepesce-
re, atq; interdum tempestatibus incallescere: nam mare ferè semper ven-
tis agitatur, agitatum intumescit, ac præ calore sic fervet, ut balneum esse
putes: ex quo fit, ut proxima quæq; loca calore tepescant. Franzius ali-
am causam affert: cum mare sit salsum, idèo vicina loca calefacit.*

§. 41. Quod verò ad fundum aquæ attinet, quemadmodum ter-
ras, sic & aquas per hiemem in profunditate minus frigidæ esse,
quàm in superficie, consentaneum est. Accedit jam arctæ illa hiru-
dinum mutuo se confoventium glomeratio, in quâ illis ad vitalem
pro eo statu calorem tuendum dubio procul non parum præsidii est.

*secundum,
quia non re-
spirant:*

§. 42. Venio ad argumentum à respiratiōe sub undis denegatâ
ductum. Quod adèo validum ratus est Bodinus, ut idèo nunciantibus,
hirundines fundum maris petere, planè abrogarit fidem. Per
naturam, ait, fieri nullo modo potest: cum hirundini pulmones in sint, &
aquis immersæ omnino pereant. Quin etiam glires sopore sepulti, si in a-
quam mergantur, repente exiliunt. Præsupposuit nempe, nullum ani-
mal, quod pulmones habeat, vivere posse, nisi respiret.

§. 43.

§. 43. Atqui hoc falsum esse probant embryones, quos in utero quod con-
non respirare, communis assertio est: probant hysterica mulieres, cedunt, sed
quæ vivunt sine respiratione ad tempus: probant ecstatici: probatur
bant pii quidam & contemplativi apud *Fromondum* lib. II. de animi. consequen-
c. 5. articu. 4. p. 304. *ria.*

§. 44. Nimirum dari potest in animali pulmonibus prædito sta-
tus, in quo vel ob debilem cordis calorem (quod & in hirundini-
bus nostris locum habeat) vel aliam ob causam absque respiratione
(quam alioqui ad vitam conservandam simpliciter necessariam es-
se, negat *Horstius* lib. II. de nat. hum. exerc. 4. q. 9. p. 393.) vivi pos-
sit. Apertè pro nobis sententiam dicit *Andr. Laurentius* lib. VIII.
hist. anat. q. 26. f. 324. *Quæ per hyemem in latibulis degunt, transpirant,*
non respirant, & post: vivunt namq; & τὰ Φαλίνοια ζῶα, & mulieres
quædam sine co thoracis motu.

§. 45. Sic enim est: non solæ hirundines, sed & alia *Φαλίνοια* vi-
vere possunt, etiam si spiritum non ducant. Nam & ciconias sub a-
quis hibernare, probatum dedit ante biennium *M. Joh. Prætorius*
Disp. de Crotalistrâ §. 4. Sed hic non assentimur *Baptista Fulgoso*
(lib. I. memorab. c. 6. tit. de avibus) putanti, eas sub aquis aliquo
modo spirandi viam habere. Eadem eum hypothesis, quæ & *Bodi-*
num, fessit, vivi à talibus, nisi respirent, non posse.

§. 46. At nos probabimus, eas quoque hirundinum, quæ extrâ
aquis latent, respirandi officium non usurpare. Quæ enim hoc faci-
ant illæ, quæ in istis globis sunt intimæ? De quibus, si, quod volu-
mus, habemus, ad cæteras facillè proferemus argumentum.

§. 47. De gliribus quod assert *Bodinus*, *ἔδδι αὐτῶν*. Ne glires
quidem respirare, hæc ratione probaverit, nisi putet, eadem confici
posse, pisces quoque mortuos facere, quod vivi non possunt, hoc est,
respirare.

§. 48. Vivunt ergò in latibulis suis hirundines, ne quis vel extin- *qualis sit*
gri planè putet animas earum, vel è corporibus nescio quò avolare *earum vi-*
interim, & regressum expectare deliret. Vivunt inquam, sed similè *ta?*
cum hibernis arboribus vitam. Inest illis anima, sed iusto caloris
gradu destituta sensum, motum, nutritionem & respirationem inter-
mittit, satisque habet corpus à putredine defendere: magno divina
sapientia documento, quæ avem cibo aliisque, opportunitatibus or-
batam

batam in eum statum compingit, sub quo moriendi tamen necessitatem eludat, ac se futuræ veri reservet.

§. 49. Etenim non mors propriè, non somnus vocari debet ille status, sed *torpor*. Quæ interim mortis vel somni vocabulis appellare (habet enim aliquid utriq; simile, sed somno plus, morte minus,) figuratè loqui volentibus fas esto. Pulchrè Barthius *veterinum morticinum* vocat: *somnum* Aldhelmus Barthio allegatus:

Absq; cibo plures degebam marci da menses,

Sed sopor & somnus jejunia longa tulerunt.

Qui moriendi verbo hic utantur, passim legas. Sed hi nimirum interpretandi ex illorum phrasi, quibus hirundo est *clia veres*, ut Pifidæ, tanquam, quasi, velut mortua, ut Heidefeldio, Riccio, Heldelino.

quando redeant?
Vere:

§. 50. Videmus jam, quando redeant hirundines. Id cum vere fieri, quoniam nemo ignorat, testimonia congerere supervacaneum est. Hinc *heræra* vocatur in *Epigr. ad hircu*, quod §. ii. citavimus, & à Simonide ap. x. Aristoph. f. 422. & *Eustratio ἀγγελῶ ἕαρος*. Cui faver *Ælianus*: *καλιδὼν ἢ ἕρα τῆς ἕρας τῆς ἀέρας ὑποσημαίνῃ τῆς ἐπιδησίας*. Incertus apud *Ranzovii*:

Tempus ver hædus petulans & garrula hirundo

Indicat, atq; (rectius &) finis lactis & herba virens.

Alciatus emblemate in quatuor anni tempora: *Ad nos vere novo garrula hirundo redit*. Barthol. Anglicus ex *Ambrosio*: *cujus adventus indicium est veris, & testimonium instantis serenitatis æstivalis.*

(locus Philemonis expositus.)

§. 51. Neq; aliud innuit hic senarius *Philemonis*:

ἢ μὲν καλιδὼν τὸ θέρος, ἢ γύρας, λαλεῖ (al. λέγει.)

Et autor ad *Herenn. lib. IV. p. 39. Hirundines æstivo tempore præsto sunt*. Ubi æstatis vocabulo etiam ver comprehenditur. Nam veteres annum, veris atqve autumnii mentione omisâ, in hyemem modò & æstatem dividebant. Vid. *Ludov. de la Cerda* ad *I. Georg. v. 291. & I. Æne. v. ultim.* cujus observationem hic luculenter adjuvabimus ex *Anacreonte & Pifidâ* de hirundine nostrâ loquentibus.

Ille: *ἔραει πλέκει καλιῆς, χειμῶν δ' ἐς ἕραυτος.*

Hic: *καὶ τῆς ἔρας μὲν ἄς λέγει ἰνδμίζεσσι,*
ἔραυ ἢ χειμῶν ἐπιβάλη, οὐσέδιεσσι.

Vides utriqve æstatem pro vere, hiemem pro autumnio usurpari. Quare fallitur *Minos*, qui *Philemonis* illum versum de æstate, quæ veri opponitur, intelligit. Neq; satisfacit *Simæo Bofius* animadv. ad

Cic. X.

Cic. X. ad Att. Epist. 18. Philemonem inde interpretans, quia hirundines trinare non soleant initio veris, sed vere jam adulto. Sanè enim, si ver ab æstate distinguanus, ne adultum quidem ver æstas vocari debet.

§. 52. In eo ergò consensus est, hirundinem verno tempore re- *Sed alibi*
ducem fieri. At verò si de *mensē ac die* perconteris, diversa respon- *alio mensē:*
deri videas. Nimirum quia non sub omni cælo pari celeritate ver-
nus tepor se profert. Itaq; apud nos tardior, quam apud Romanos
aut Græcos hirundinum adventus celebratur.

§. 53. Hesiodo post ortum Arcturi vespertinum

Februarie;

ὄσφρηνον πρῶτο ἰς ἀγροὺς χελιδνῶν ἰς φάος ἀνδραπόσι, ἔαργ; νῆσι ἰσημερίο.

Non multum abit Plinius: VIII. Calend. [Martii] hirundinis visu,
& postero die Arcturi ex ortu vespertino signans. Alibi: Favonium qui-
dam ad VII. Cal. Martii Chelidonian vocant, ab hirundinis viso, non-
nulli verò Ornithian- Columella XI. de re rust. c. 2. VII. Cal. Mart.
ventosa tempestas hirundo conspicitur. Sed paulò ante: X. Cal. Mar-
tii venti septentrionales [cur sic vocet, inquit Wovverius c. XI.
Polym. p. 84. emendandus in libro Columellæ, qui vitiosè citatur
XII.] qui vocantur Ornithia, per dies triginta esse solent, tum & hi-
rundo advenit. Hæc omnia consentiunt in *Februarium*. Unde Ca-
lendaria Romana adventum hirundinum huic mensi inscribunt. Et
Ovidius in fine secundi Fastorum, qui est de Februario: *Fallimur, an*
veris prænuncia venit hirundo?

§. 54. At apud nos Martio demum mensē, ut habent Raderus *Martio;*
& Ranzovius, aut Aprilis, ut Schvvenckfelt, conspiciuntur hirundi- *Aprilis;*
nes. Imò in æquilonaribus regionibus ne hi quidem menses satis
tempestivi huic avitio, ut Majum sæpè expectare oporteat. *Majo.*
Olaum audiamus: *Accidit tempore verno liberè revertentes superveniente*
horridâ hyeme cum densa casu nivium omnes pariter emori, ut nulla in-
rebus aut fluminum ripis totâ eâ æstate videantur, præter paucissimas,
rarius à profundioribus aquis ascendentes, aut aliunde peregrinantes,
quæ natura beneficio sobolem reparaturæ hyeme penitus in Majo solutâ
advolare cernantur.

§. 55. Quod ergò Bodinus totos sex menses latere scribit hirun-
dines sub rupibus Balticis, ab autumnali videlicet æquinoctio ad
vernum, in eo si forte Plinium sequi voluit, qui cap. 25. lib. X. *seme-*
stres

ffres facit hirundines, meminisse debebat, de Italiae suae hirundinibus, non nostris, Plinium loqui.

etiam mu-
raria car-
dius.

§. 56. Alias non ob climatum modò sed ipsarum hirundinum diversitatem redeundi tempora discrepant. Nam *hirundines muraria* (ex observatione Schwenckfelti) & *maturius*, mox post D. Jacobi festivitatem, recedunt, & *cardius*, scilicet *Majo*, revertuntur.

quomodo
redeant?

§. 57. Resurgunt autem ac prodeunt è latibulis non gregatim, sed sigillatim, una post aliam. Neand. & Ranzov. Inde nimirum est, ut negari possit, unam hirundinem ver statim facere. Ubi redierunt, cantu pristinis nidis applaudere & sibi gratulari videntur mirifico, vario, & quasi articulado, ut verbis etiam quibusdam suum gaudium testari videntur vulgo, Schwenckfeit.

quibus so-
ciis?

§. 58. Reditum hirundinum duæ res notabilem faciunt, *Chelidonia* ventus, & herba *Chelidonia*. Solet enim hic ventus, hæc herba cum hirundinibus surgere. Sed hinc commode capiemus practicæ partis initium.

PARS PRACTICA.

USUS
GRAM-
MATI-
CUS

χελιδονία.
χελιδόνιον.

§. 59. Hoc scilicet *Grammaticis* profuit hirundinum reditus, ut ab illis, vento atq; herbæ nomen inderent. De vento *χελιδονία*, qui & *ορνιθίας* & plurativè *ορνιθίας*, Plinii & Columellæ locos §. 53. dedimus. *Hirundinarium* latinè vertas aut *aviarium*, quâ voce & Bodin9 utitur.

§. 60. Ad herbam quod attinet, eam græci *χελιδόνιον*, Plinius tùm alibi, tùm lib. XXV. c. 8. scæminio genere *Chelidonium* vocat, ubi duo ejus genera ponens, majorem & minorem, de ambobus ait: *Florent adventu hirundinum, discessu marcescunt*. Idem *Dioscorides* habet lib. II. c. 176. sed addit, hinc ipsi herbæ nomen factum videri, conferendus cum *Theophrasto* fin. lib. VII. de plantis.

§. 61. Alii causam nominis inde arcessunt, quòd eâ herbâ oculis pullorum admotâ, visum restituant hirundines. Apertè huic etymo favet *Pisides*. Res ipsa alioqui decantata. Sed *Celsus* lib. VI. c. 6. in fine fabulam vocat: quem sequitur *Rollenhagius* c. 14. *Staubw. Aug. n. 14. p. 169.* Suspicionem moveat *Alianus* quoq; dum lib. III. de animal. c. 25. nec nominat eam herbam, & negat, eâ unquam homines potiri potuisse, licet id vehementer concupiverint.

§. 62. Hoc interim certum, *Chelidonium* ab *Hirundine* nomen accepisse. Quare & *hirundinaria* *Theophrasti* interpres *Gaza* vertit. At imperiti, præsertim chymistæ, quòd Græci nominis vim ignorent, non

che-

chelidonium, sed cœli donum appellitant. Quâ postea falsâ nominis
præstantiâ freti, ex hac herbâ quandam quintam essentiam fieri prædi-
cant. Matthiol. ad Diosc. f. m. 629.

§. 63. Grammaticos Poetæ excipiant & Rhetores. Quibus historia POETI
hirundinum ad emblemata, ænigmata, descriptiones, allusiones, CUS &
proverbia mirificè inservit. Initium ænigmatis Aldhelmi è §. 49. re- RHETO-
petatur; §. seq. versiculum etiam ex Emblemate Alciati posuimus: RICUS.
neq; hic denuò inculcare placet descriptionem Calvi, quem Clau-
dianus, §. 32. nobis citatus, deplumi comparat hirundini.

§. 64. Notissimum est proverbium: una hirundo non facit ver. A- Proverb:
ristoteli quoq; in Ethicis usurpatum, ubi definitionem Beatitudinis μια χελιδὼν
ἐὰν ἔποιεῖ.
exponit. Utimur eo, quoties aliquâ copiâ & multitudine opus esse
significamus: siquidem fieri potest, ut una quæpiam hirundo casu ma-
turius appareat, Erasmi adag. 694. Cum hoc proverbio illud Aristo-
phanis in avibus f. 422. δ' ἄρα δ' εἴκεν ἐν ἀλίγων χελιδόνων, Scholiastes
comparat. Fortalsè Comicus simul alludit ad Peloponnesiorum
nummos argenteos, qui χελιδόνες appellabantur.

§. 65. Qui appendicem dedit ad Chiliades Erasmi adag. 32. ver-
sum Aristophanis sic exprimit: opus est Zephyris & hirundine multâ:
haud dubiè ex illo Horatii verba mutuatus I. Epist. 7.

te, dulcis amice, reviset

Cum Zephyris, si concedes, & hirundine primâ.

*Hirundo
pro vere.*

Ubi ver primum significatur. Nihil frequentius, quàm ver hirundi-
nis mentione designare. Apud Aristoph. inequitibus f. 213. ὅτι χελιδὼ-
ναι ἐστὶν est, antequam ver ineat. Narraverat ibi quidâ f. præc. quem admo-
dum callido furto coquis carnes surripuerit, dum ab se excitati no-
ya hirundini videndæ intenti sunt. Agnoscitur & ibi adagionis quæ-
dam species, de quâ varii varia: quos hic excutere non vacat. Vide-
antur interim præter Scholiasten Suidas in ἐν χελιδόνων Jo. Harrung. Dec.
II. mem. c. 5. n. 5. apud Gruter. Tom. II. Thes. crit. p. 682. Erasmi
adag. 559. Andr. Junius adag. 621. Minors.

§. 66. Illud quoq; Ciceronis in Verrem scomma VII. Verr. p. 113. *Locus Ci-
satisne vobis magnam pecuniam Veneris homo, qui è Chelidonis sinu in ceronis.
provinciam profectus esset, Veneris nomine quæsisse videtur?* Alconius ex
hirundinis & veris amicitia interpretandum censet: cui Pierius ad-
scribitur in Hierogl. Fuerat enim Verri Chelidon meretricula in

C

deli-

delitiis, Veri scil. Hirundo. Sed verius est fortasse, alludi ad sinum aliquem maris, sive à Chelidonio promontorio, sive ab insulis Chelidoniis denominatum.

Alii duo
ejusdem.

§. 67. Alii duo loci sunt Ciceronis in Epistolis ad Att. Unus lib. IX. Epist. penult. *exspecto quidem καταγέσσαν illam tuam.* Alter lib. X. Ep. 2. *καταγέσσα jám adest.* Καταγέσσα Hirundinis est Epitheton in epigr. Leonide lib. I. Anthol. c. *εις ναυλιαν*, ubi opportunitatem navigandi pulcherrimis versiculis describit mentione factâ tum aliorum signorum, tum hirundinis reversæ. Quod faciunt & alia, quæ ibi sequuntur, Epigrammata compluscula, s'vavisimo certaminis cujusdam poetici exemplo. Est enim vere tempestiva navigatio: veris autem nuncia hirundo. Credibile est, Ciceronem ab Attico monitum fuisse, ne ante adventum καταγέσσης, h. e. hirundinis, navigaret. Huic ergò respondet Cicero. Sed græca vox fædè legitur depravata. Nos Sim. Bessii emendationem retinimus, quam nec veram esse dubitamus, & ex Anthol. confirmare sumus conati.

POLITI-
CUS.

§. 68. Atq; hinc etiam rationem reddemus moris cujusdam apud Rhodios, nauticum videlicet populum, ut à Floro II. 7. appellatur, quibusq; adeò hirundo redux cum vere publicè lætandi causam afferret. Post hirundinis visum sinebant pueros ostiatim stipem, quasi pro hirundine, cogere, carmen quoddam cantillantes, cujus initium: *ἦλθε, ἦλθε χελιδὼν, κελεύει ἄγε εἰς ἡμεῖς, ἡμεῖς κελεύει ἐνικαυτός: Venit, venit hirundo, fausti temporis omen, annorumq; bonorum.* Id vocabant χελιδονίαν. Vid. *Athene* lib. VIII. f. 360. & ibi *Casaub.* c. 15. f. 628. & ex eo *Pontan.* *Bellar. Attic.* p. 791. Rectius enim hic eum morem exponit *Pontanus*, quam in annot. ad *Prog.* 17. primæ tertii p. m. 313. ubi χελιδονίαν putat esse *sub tempus vernum hirundinem invariare.* Credas eum hoc ex *Pierio* descripsisse, utriq; autem hunc errorem *Erasmus* adag. 559. prævisse, qui ἦλθε, sic vertit quasi scriptum foret, *ἔλθ'.*

χελιδονίαν

OECO-
NOMI-
CUS.

§. 69. Habuimus usum *Politicum*, sequitur *Oeconomicus*. Apud *Aristophanem* (*Pierio* teste) hirundo chlænam vendere, theristrum emere s'vadet, præteritisse quippe hyemem, adesse verò æstatē. Itaq; vulgus hirundinam adventu gaudet, & hospitio illas libenter suscipit. & ridos illarum religiosos esse existimat. *Ranzov.* superstitione fortasse nimità, de quâ *Ursinus* & *Schvvenckfelt.* *Agricola* ex earum nidis *sublimioris vel depressius adificatis prognosticon capiunt, an in vallibus, an in monti-*

nysto quidem primum arcem relinquenti, hirundines quæ in eâ nidificaverant, simul avolantes reditum præmonstrarunt. *Ælian. X. de animal. 34. Habere se hirundinis caput imaginari, peregrinationem significat, Picrius.*

THEOLOGICUS.
Hirundo imago Penitentiae; Resurrectionis.

§. 73. Sed abeant superstitiones! Finiemus in usu sacro. Spiritus S. exemplo hirundinis ad penitentiam vocat, *Jeremi. VIII. v. 7. Mitvus in caelo cognovit tempus suum: Turtur & hirundo & ciconia custodierunt tempus adventus sui: populus autem meus non cognovit judicium Domini.* Resurrectionis imaginem in hirundine veneratur *Pissides:*

ἡ θεία πνεῦμα τὸ ἀδελφὸν ἡμῶν
λάλοι θρασύϊ ἐκ τῆς φῶς χειρόν.

Eadem mens *Luthero, Majori, Neandro, Gerhardo, Franzio, Elvero, Anonymo apud Heldelinum, Heidfeldio.* Atq; hæc de hybernaculis hirundinum sufficiant.

Ad Ornatiss. Dn. RESPONDENTEM.

Materies Tibi rara placet, quæ digna videri
Ingeniò potuit, SCHMIDICHIANE tuò.
Gratulor, & charam rarâ sub origine laudem
Excipere ingenium gratulor inde tuum.

Joh. Ittigius, Phil. & Med, D. Phys. P. P.

Misa tua evigilat, quo tempore dormit Hirundo,
An quia jam Zephyros spirat Apollo suos?

Gratulab.

PRÆSES.

Quam latet hic brumæ furor indignantis Hirundo,
Non finit in latebris Te latuisse suis.
Scilicet ingenium res indagare latentes
Addecet, ut latitans indè sequatur honor.

ἀποχρῆσι deprop.

*M. Val. Alberti, Colleg. Mariani
Collega.*

SOLI DEO GLORIA!

94 A 7360

94 A 7360

ULB Halle

3

002 381 974

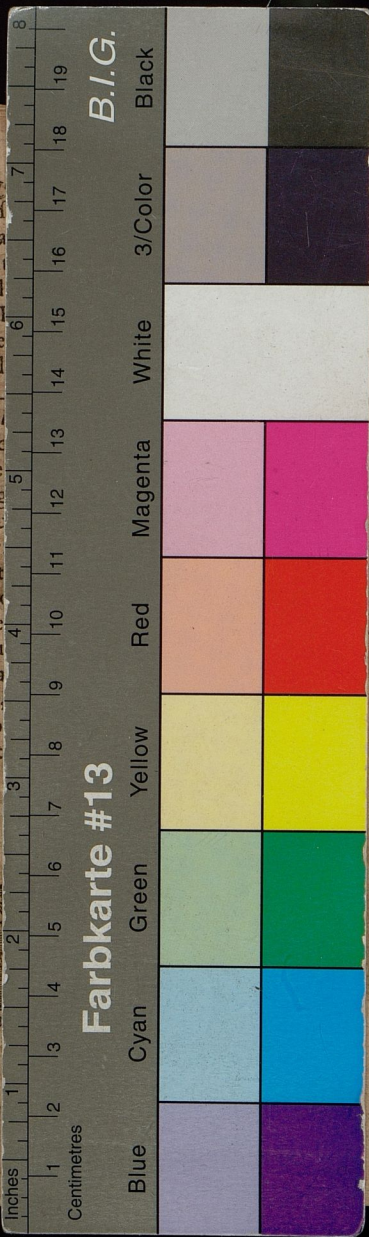
sb.

V. 17

spiritu seruido et ceperunt loqui an
A omnes et omnia que in
hymnum dicit deo alleluia. Eua

66

IN NOMINE JESU!
Dissertatio Philosophica,

DE

HIBERNACULIS HIRUNDINUM

Quam

Consensu incluti Ordinis Sophici
in Almâ Lipsiensi,

SUB PRÆSIDIO

VIRI

EXCELLENTISSIMI ATQVE CLARISSIMI

DN. M. JACOBI THOMASII,

Philippæ Dialectices Professoris celeberrimi, Col-
legii Principum Minoris Collegiati Dignissimi, Præceptoris & Patroni
sui ætatem devenerandi,

Publica ventilationi subicit

CHRISTIANUS SCHMIDICHEN,

Sittâ-Lufatus

MAGISTERII Candidatus,

A. & R.

ad diem 4. Decembris

ANNO

Partæ Salutis

M. DC. LVIII.

LIPSIÆ,

LITERIS CHRISTIANI MICHAELIS,